

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

Справозданє за місяці: вересень—грудень.

ЗМІСТ: Засідання Виділу. — Засідання секцій. (Мик. Залізняк — Праці археологічних зїздів у Харкові й Катеринославі. Ів. Кревецький — До пенхольогії 1848 р. (Справа Ст. Гошовського). Марко Грушевський — Гетьманське гніздо. Урочища й перекази села Суботова. Вол. Гнатюк — Гаївки. Філ. Колесса — Про мелодії гаївок. Мих. Зубрицький — Ходаки, обув селян Староамбір. і Турчан. пов. М. Грушевський — Портрети Івана Мазепи. Мих. Тершаковець — Відносини Вартоломея Копітара до галицько-українського письменства. Волод. Гнатюк — Хопенський співанник Левицьких. Яросл. Гординський — До біографії й характеристики Миколи Устїяновича. Іл. Свенціцький — Похоронне голосінє і церковно-релігійна поезія. Ів. Верхратський — Виразня мінералогічна. Юл. Гірняк — Вплив температури на скорість декількох хемічних реакцій). — Засідання комісій. — Справозданє з бібліотеки. — Дезідерати бібліотеки. — Справозданє з музею. — Товариства й інституції, що приступили до обміну виданнями. — Нові видання Товариства.

Засідання Виділу.

XII зас. дня 1 вересня.

1) Принято до відомости, що Намісництво затвердило змінений статут Товариства рескриптом з дня 17 липня, 1909, ч. XIII. 801/1. 2) Принято до відомости, що вийшли з друку: а) Chronik, 37. б) Хроніка, 38. в) Етнографічний Збірник, т. XXVII. 3) Визначено до 300 кор. на евентуальні закупна предметів зі Стрийської вистави для музею і поручено вибір їх дд. В. Гнатюкови, М. Залізнякави

і дру І. Раковському. 4) Принято пропозицію „Жіночої Громади“ у Львові в справі передачі збірки вишивок до музею, щоби: а) Визначено для збірки окрему шафу з написом „Дар Клубу Русинів“. б) Всякі права видавництва належали товариству „Жіноча Громада“. 5) Принято до відомости, що в Київа прислано вже частину збірки вишивок і плахт до музею. 6) Принято до відомости стан складок на пам'ятник Т. Шевченка в Київі на відозву комітету українських товариств. Постановлено повідомити про се київський комітет і вибрати делегатом до нього від комітету українських товариств д. Василя Григоровича Кричевського, архітекта в Київі. 7) Ухвалено кредит до висоти 3.000 кор. на оборот української книгарні в Харкові, на яку одержано вже концесію. 8) Постановлено звернути ся до Руського Товариства Педагогічного в справі полагодження його значних залежностей у друкарні та уповажнено дра С. Томашівського пертракувати про передачу деяких його видань на власність книгарні титулом довгу. 9) Постановлено вислати берлінській Академії Наук в обмін усі видання в виїмком перших 20-х томів „Записок“. 10) Принято пропозицію „Общества славянской культуры“ в Москві в справі навязання ближших зносин.

XIII зас. дня 29 вересня.

1) Принято трьох нових членів. 2) Принято до відомости, що мат.-прир.-лікарська секція розв'язала лікарську комісію, а утворила нову, фізіографічну. 3) Принято до відомости справозданє дра Ів. Раковського і д. В. Зацька з наукових екскурсій та постановлено відступити фізіографічній комісії шафи на уміщенє предметів природописного відділу музею. 4) Визначено новий кредит на закупна на Україні предметів для музею. 5) Постановлено видати коштом Товариства латинські вправи для III гімн. кл., яких перший наклад вичерпав ся. 6) Принято запросини „Сокола“ в Стрию на посвяченє прапора і признано йому даток у квоті 10 кор. 7) Принято до відомости, що буковинське кравче правительство не признало товариству концесії на заложенє книгарні в Чернівцях, проти чого ухвалено внести рекурс до міністерства. 8) Полагоджено справу обсади місця начальника книгарні та деякі справи книгарняного персоналю.

XIV зас. дня 17 падолиста.

1) Принято одного нового члена. 2) Признано даток філії Просвіти в Новім Санчи на бурсу у квоті 10 кор. 3) Принято до відомости, що комітет для роздавання підмог із фонду Д. Мордовця признав підмогу в сумі 100 кор. д. Гнатови Хоткевичови у Львові. 4) Відступлено Статистичній Комісії письмо Краєвого Союзу Ревізійного в справі вибору делегата до комітету для кооперативного конгресу, що має відбутися 1910 р. 5) Постановлено передати Краєвому Союзови Ревізійному письмо „Общества единения Славянъ“ в Одесі в справі промислової висгави тамже 1910 р. для евентуального поалагодження. 6) Принято до відомости, що: а) внесено подане до буковинського сойму в справі признання субвенції товариству; б) що скінчився друк „Етногр. Збірника“, т. XXV. 7) Постановлено переймати майно товариства „Січ“ у Відни на випадок його розв'язання, без поношення одначе влучених із тим коштів. 8) Принято до відомости, що на „Академічний Дім“ жертвували: а) Др. Ст. Дністрянський 80 кор. б) Товариство „Віра“ в Перемишлі 100 кор. 9) Принято до відомости зміни в складі персоналю книгарень у Києві та Харкові та в їх платні.

XV зас. дня 1 грудня.

1) Сконстатовано, що на конкурс для підмог із фонду А. Бончевського вплинуло 24 подання. Супроти так значного числа петицій постановлено підмоги поділити на дрібніші квоти і роздано їх ось як: а) Бурда Омелян, студ. II р. прав у Львові — 100 кор.; б) Микола Ключник, студ. II р. філь. у Львові — 100 кор.; в) Володимир Тимочко, студ. II р. філь. у Львові — 100 кор.; г) Володимир Мануляк, студ. IV р. філь. у Львові — 100 кор.; д) Володимир Саввич, студ. IV р. прав у Львові — 150 кор.; е) Іван Мандюк, студ. IV р. філь. у Відни — 150 кор. 2) Признано тов. „Зоря“ у Львові даток у квоті 10 кор. на закупню власного дому. 3) Постановлено вислати до бібліотеки української гімназії в Рогатині безплатно всі видання аж до її удержавлення. 4) Принято справозданє д. В. Козловського в справі регуляційної лінії при парцелі Академічного Дому і поручено вести дальші пертрактації в тій справі. 5) Стабілізовано д. Ів. Кревецького, як бібліотекаря, з місячною платнею 150 кор. і постановлено уложити для нього службову прагматіку. Крім того системі-

зовано дві аплікантури при бібліотеці і одну при музею; останню поручено д. Мик. Залізнякови. 6) Принято до відомости утворене й уконституоване нової комісії, бібліографічної, що повстала за порозумінням усіх секцій. 7) Постановлено віднести ся до секцій з пропозицією, щоб вони порозуміли ся і спрещували докладніше норми та спосіб поступовання при виборі нових дійсних членів. 8) Принято одного нового члена.

XVI зас. дня 22 грудня.

1) Затверджено вибір нових дійсних членів у філільогічній секції: а) Філарета Колессу, проф. гімн. у Львові. б) Дра Зенона Кузеля, урядника універс. бібліотеки в Чернівцях. в) Юліана Романчука, вислуженого проф. гімн. у Львові. г) Федора Корша, проф. університету й академіка, в Москві. 2) Принято до відомости, що вийшли з друку: а) Записки, т. ХСІ; б) Матеріали до укр. бібліографії, т. І; в) Матеріали до укр. етнології, т. ХІ і ХІІ. 3) Принято з нових членів. 4) Постановлено закупити для музею: а) Велику археологічну колекцію камінного віка з Овруччини на Волині за 400 рублів. б) Збірку фотографій, звичайних і кольорових, переважно церковних давниниць від д. В. Щербаківського за 75 корон. в) Пастельний образ від Василя Г. Кричевського в Києві за 200 рублів. 5) Принято до відомости, що вже піднято другу половину субвенції краввої за 1909 р. 6) Постановлено відступити безплатно деякі книжки для Русинів у Босні і для читальні Просвіти в Лагодіві. 7) Признано: а) Даток на ювілейний дар Просвіті — 10 кор. б) На коляду для бідних дітей: Комітетови інститута св. Ольги, Школі ім. М. Шашкевича, Школі вправ при жіночій учит. семінарії, Руській Захоронці — по 10 кор. 8) Позволено бібліотеці визначати на провінцію книжки учителям гімназій на їх кошт через дирекції гімназій.

Засідання секцій.

ЗАСІДАННЯ ІСТОРИЧНО ФІЛСОСФІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

XV зас. дня 1 вересня.

1) Д. Мик. Залізняка предложив статю п. н. „Праці археологічних віздів у Харкові й Катеринославі“. 2) Д. Ів. Кревецький зreferував працю п. н. „До психології 1848 р. (Справа Ст. Гошовского)“. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст статі д. М. Залізняка:

На початку автор дає коротенький огляд того, що зробили попередні російські археологічні візди для науки українознавства й на підставі друкованого матеріалу, а також офіційної переписки показує, як ставилися вони до української науки. Далі йде докладніший огляд праць харківського й катеринославського візду, при чому автор показує, що нового дали вони українській науці.

Зміст статі д. Ів. Кревецького:

1848 р. багатий т. зв. психологічними екстраваганціями, особливо у Галичині. Дрібні, незаметні в иншу пору факти (часто навіть зовсім фантастичні) роздувалися в сім році під впливом психології хвилі до розмірів і значіння першорядних історичних подій, затемнюючи через те з одного боку — фактичний стан річ, в другого — дискредитуючи серйозність і повагу згаданого історичного моменту.

Історію одної такої психологічної екстраваганції, т. зв. справи Ст. Гошовского, подає автор у своїй статі. — Зачалася вона в т. зв. „котячої музики“ у Станіславові, яку виправили тамошні вуличники двома „шварцгеллерами“ (чорно-жовтим австрій-

ським патріотам) за їх надмірний австрійський патріотизм. В обороні спокою виступило військо і в результаті — на улиці міста лишився труп одного з демонстрантів, Ст. Гошовського. Хоч згаданий трагічний випадок сам собою дрібний, як на бурливий 1848 р., хоч згадана „котяча музика“ не мала зовсім характеру важкої політичної демонстрації, а сам Гошовський упав жертвою нещасливого випадку, то все таки він набрав відразу невичайного розголосу й значіння і відбився голосним відгомном не тільки по цілій країні і у Відні (у міністерських салях і молодім парламенті), але увійшов як серйозний історичний епізод у праці пізніших польських істориків Галичини того часу. — Стаття написана на підставі рукоп. матеріалу і сучасних публікацій.

XVI зас. дня 12 падолиста.

1) Проф. М. Грушевський предложив матеріали, записані о. Марком Грушевським, п. н. „Гетьманське гніздо. Урочища й перекази села Суботова“. 2) Д. Ів. Кривецький зreferував статтю п. н. „Галичина в другій половині XVIII ст.“. Обі праці ухвалені друкувати в „Записках“.

Зміст праці о. М. Грушевського:

Проживаючи в Суботіві як священник одної з тутешніх церков, о. М. Грушевський в рр. 1897—9 безпосередно і через різних парафіян своїх зібрав збірку переказів, зв'язаних з різними пам'ятками і місцями колишньої батьківщини Богдана Хмельницького. Оповідачами виступали в більшості місцеві старожили. Їх оповідання не тільки знайомлять з місцевими переказами, але і з поглядами на історичну статтю Хмельницького, на минувшину України.

Зміст статті д. Ів. Кривецького:

Автор подає критичний огляд декількох нових праць по історії Галичини 2-ої пол. XVIII в. (В. Хотковського, В. Токажа, В. Шумовського).

XVII зас. дня 16 падолиста.

1) Д. Вол. Гнатюк предложив свою збірку пісень зі вступом п. н. „Гаївки“. 2) Д. Філ. Колесса предложив свою працю п. н. „Промельодії гаївок“. Обі праці ухвалені друкувати в XII т. „Матеріалів до укр. етнології“.

Зміст праці д. В. Гнатюка:

Референт предкладає окремий тип весняних пісень, співаних у Галичині виключно на Великдень і названих гаївками (хоч приходять іще й інші терміни), які поділив на три групи: Двохорові гаївки; однохорові гаївки з іграми; однохорові гаївки без ігор. Крім того прилучив до них в окремій групі незавважений доси тим великодних пісень, названих риндзівками і по змісту та формі дуже близьких до колядок. Риндзівки зближав референт із велико- та білоруськими волочебними піснями, при чім висловляє бажанє, щоб на них звернено більшу увагу, як доси, записувано як найчастійше та сліджено за їх назвами, бо лиш тоді можна буде розслідити їх всесторонно. Всіх чисел гаївок подає у збірці 184, з численними варіантами і вказівками, де сі пісні друковано доси. В передмові означає, що то саме за пісні гаївки, звідки бере їх назву і чому як раз сю, а не иншу, вичисляє збірники, в яких друковано гаївки, говорить про прикмети риндаївки і її назву, вичисляє пісні, співані в деяких околицях замість гаївок та виказує записувачів, що причинили ся своєю працею до зладження збірки.

Зміст праці д. Ф. Колесси:

Гаївки творять серед укр. народніх пісень окрему по змісту і формі різко визначену групу. Мелодії гаївок підходять під один тип пісенний, на що вказує уже обсяг тонів (*ambitus*), в якім вони обертають ся. На 180 мелодій збірки 38 виповнює кварту (1—4)*, 34 квінту (1—5), а 53 сексту (1—6); є 29 мелодій таких, що виповнюючи горішню кварту, квінту або сексту, доторкають ще й долішньої кварти (IV). Взагалі гаївкові мелодії визначають ся квартовим і квінтовым складом. В вичислених 154 мелодіях з'являє ся часами долішня секунда — однак лише в мелізматичних прикрасах і побічних нотах (*Wechselnoten*).

Уводячий тон входить у склад скалі як істотний інтервал усього в 22 мелодіях. Дурові мелодії переважають в гаївках; на 180 знайшло ся всего 27 мольових мелодій. Замітна річ, що неясні тональні відношення, (т. зв. неутральні терції, поява

*) По методі О. Коллера означуємо арабськими цифрами тони, що ідуть в гору, а римськими тони, що ідуть у низ від тоніки.

на переміну великої і малої терції, чистої і надмірної кварта між тими самими степенями скалі і пр.) з'являють ся лише в мольових мелодіях.

Групування цих мелодично дуже близько споріднених з собою пісень оперто на їх ритмічній будові. В кожній мелодії фрази відділені від себе мертвими інтервалами, каденціями і павзами, що сходять ся з тактовими крисочками і цезурами в тексті.

Через те кожда фраза визначена сталою ритмічною структурою і сполучена тісно з силлябічною групою тексту творить ритмічний мотив. Число нотових вартостей, що творять мотив покриваєть ся з числом складів відповідної групи. Колиж мелодія першої строфи що до ритмічної форми і числа складів творить сталу схему, в котру відливають ся усі стихи пісні, — то й складочисловий принцип являєть ся характеристичною ознакою укр. народніх пісень.

Складочисловою схемою словесної строфи вказуєть ся не лише уклад ритмічних мотивів, але подекуди також їх розмір і ритмічний зміст.

Ритмічні мотиви лучать ся по два і три в двоїсті і троїсті групи ритмічні, яким відповідають дво- і триколінні стихи в тексті. Однак приходять також одноцільні ритмічні групи, що містять по 6 і по 7 вартостей нотових і виповнюють вложені такти (4/4, 5/4, 9/8) або простягають ся на два такти. В такім разі серед одноцільного коліна пісенного являєть ся тактова криска, якій не відповідає цезура в тексті.

Мелодії збірника поділено на ось які розділи:

I: одноцільні стихи відповідають одноцільним групам ритмічним; II: двоколінні стихи — двоїсті групи ритм.; III: двоколінні стихи з повторенем другого коліна — троїсті групи ритм.; IV: триколінні стихи — троїсті групи ритм.; V: триколінні стихи з повторенем третього коліна, — розширені форми троїстої групи ритм.; VI: мішані стихи — різнородні групи ритмічні.

В кожній із вичислених груп переведено на основі складочислового принципу дальшу диференціацію ритмічних форм. В підрозділах упорядковано мелодії по змістови ритмічних мотивів. Двостих являє ся в гаївках найзвичайнішою формою строфи. Ритмічні мотиви римують ся переважно на вхрест (ab—ab, aab—aab, abc—abc і т. д.). Гаївкові мелодії визначають ся живим темпом і виразним поділом тактовим.

XVIII зас. дня 21 падолиста.

1) Проф. М. Грушевський предложив плян ХСІІ тому „Записок“, присвяченого памяти гетьмана Ів. Мазепи. Постановлено при тім звернути ся до Виділу з просьбою на дозвіл переступити звичайний обем сього тому в разї потреби. 2) Постановлено віднести ся до д. Д. Еварицького в справі портрету І. Мазепи, про який він реферував на катериносл. археологічній вїзді. 3) Др. В. Щурат предложив плян д. М. Возняка видати фільологічні праці Ів. Могильницького. Референт вносить видати граматику Ів. Могильницького і „Відомість“ його в реконструкцію на підставі бруліонів „Нар. Дому“ у Львові і перемиської капітули, та попередити виданє оглядом двох фратментів граматик Лаврівського, руської й німецької, які референт передає до використання. Постановлено надрукувати сю працю в V т. „Укр.-р. Архіва“.

XIX зас. дня 28 падолиста.

1) Др. С. Томашівський предложив статью дра А. Єнсена: а) „Орлик у Швеції“. б) Йогож — збірку листів Орлика (1711—1720) до шведського правительства, зі шведського державного архіва. в) Матеріяли до рр. 1709—1720, зібрані Н. Молчановським у шведських архівах. Усі статі ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Затверджено склад новозорганізованої бібліографічної комісії. 3) Затверджено вибір на членів статистичної комісії: І. Джиджори, М. Залізняка і Ів. Кривецького.

XX зас. дня 5 грудня.

1) На пропозицію д. В. Гнатюка ухвалено надрукувати в „Матеріялах до укр. етнології“, т. ХІ, статью о. М. Зубрицького п. н. „Ходаки“. 2) Обговорено справу поступованя при іменованю дійсних членів і дійдено до таких висновків: а) Щоби вибір дійсних членів не відбував ся на тих самих засіданнях, на яких виступлено з їх кандидатурами; б) Щоби для обговореня кандидатур нових дійсних членів скликувано спільні засідання всіх секцій і Виділу та щоби Виділ приходив на такі засідання також із пропозиціями вибору нових почесних членів. 3) Признано бажаним, щоби Виділ і секції застановили ся над справою заснованя української Академії Наук і звязаними з тим питаннями.

Зміст статі о. М. Зубрицького:

Давнішими літами шили селяни ходаки з сирової шкіри або купленої, або виробленої зі своєї худоби. Автор подає опис, як зіскріщували шерсть і приладжували шкіру до шиття ходаків. Подано, хто шие ходаки, за яку заплату, як їх міряють і як шиють, хто ходить у ходаках і коли? До ходаків приладжують волокни декуди шкіряні, де інде вовняні і обшивають зі шкіри, або прядивних виток. Дальше йде опис, чим обвивають ноги і як обвивають волокни довкола ноги та засилують обшивають. Подано також, як направляють і підшивають виходжені ходаки.

XXI зас. дня 12 грудня.

1) Проф. М. Грушевський предложив замітку: „Портрети Івана Мазепи“ і знімок з портрету, власність А. Бутовича, для опублікування в „Записках“. 2) Обговорювано справу бібліографічного відділу „Записок“.

Зміст статі проф. М. Грушевського:

Іконографія Мазепи визначається незвичайною різноманітністю і дає кілька типів, які ніяк не можуть бути погоджені з собою. Портрет, власність Бутовича, входить в одну групу з портретом лаврським (і катеринославським) і Грінегольмської галерії, і має за собою поважну фамільну традицію.

XXII зас. дня 19 грудня.

1) Ведено дальшу дискусію над бібліографією „Записок“ і ухвалено дати під розвагу редакції такі гадки: а) Знести на далі річний перегляд часописей. б) Завести за те реферати статей, друкованих по часописах, у загальнім бібліографічнім огляді. в) Розділити між співробітників періодичні і неперіодичні видання. г) Просити Виділ, щоби визначив для них додаткову ремунерацію. 2) Д. Йосиф Пеленський предложив відтиски старинних написів на камені, знайденим при розкопках у Галичці на руїнах церкви св. Пантелеймона.

ЗАСІДАННЯ ФІЛЬОЛІОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

IV зас. дня 11 падолиста.

1) Др. К. Студинський предложив працю д. М. Тершаківця п. н. „Відносини Варт. Копітара до галицько-українського письменства“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Дискутовано над недалекою річницею столітних уродив М. Шашкевича (1911 р.), над її святкуванням, критичним виданем творів М. Шашкевича, та збірником праць, що вяжуться з особою поета, або иншими людьми з тої пори. 3) Принято до відомости, що язикова комісія організує під проводом дра В. Щурата збірник праць, звязаних із ювілеєм Т. Шевченка в 1914 р. і висловлено застереженє, що всі праці мусять переходити звичайну апробату секції. 4) Постановлено скликати на перші дні грудня засіданє для вибору нових дійсних членів.

Зміст статі д. М. Тершаківця:

Історія відносин В. Копітара до укр. письменства в Галичині представляє дві фази: 1) від початку його літературної діяльності до 1816, зглядно 1823 р.; 2) від 1816, зглядно 1823 р. до кінця його життя. Коли порівняємо становище Копітара до укр. письменства та до укр. питання взагалі в першій фазі до сегож становища в другій фазі, то на перший погляд видасться нам, наче маємо діло з двома ріжними особами, — така величезна різниця у поглядах. Зачав Копітар від сего, що не признавав самостійности укр. мови і народности, бо не знав про існуванє Українців, — а скінчив на сїм, що не лиш признав самостійність укр. мови і народности супроти польської та московської, але у своїх горячих симпатіях для Українців, а саме для одної їх частини, для Галичан, бажав повної політичної незалежности супроти Поляків до сего степеня, що Поляків називав *Ex-Herren* Галичини, а Українців *angehende Herren*. Проте однак із сих горячих симпатій для гал. Українців не вийшло багато хісна, бо ріжні неприхильні обставини станули сему в дорозі. Автор показав се, слідячи близше відносини Копітара до поодиноких Галичан: Івана Снігурського, Івана Могильницького,

Йосифа Левицького, Петра Лозинського, Якова Головацького, Дениса Зубрицького та н.

V зас. дня 20 падолиста.

1) Др. К. Студинський предложив працю проф. В. Черетца п. н. „Матеріали до історії української літературної мови“. 2) Д. І. Кокорудз зреферував статтю д. В. Гнатюка п. н. „Хоценський співанник Левицьких“. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“. 3) Вибрано делегатом секції до бібліографічної комісії д. І. Кокорудза.

Зміст статі д. В. Гнатюка:

Автор подає докладний опис рукописного польсько-руського співанника з XVIII ст., переховуваного понад 50 літ у попівській родині Левицьких у Хоцени, Ліського пов., і доповнюваного безнастанно на протязі того часу (в співаннику приходять виразні дати 1777—1832 р.), головню Іваном та Михайлом Левицьким. Співанник містить 134 пісні; з того руських 51, решта польські, деякі доволі вільного змісту. Руські пісні зложені — одні церковною, другі живою народною мовою. Найкрасні пісні, числом 27, публікує автор у цілости.

VI зас. дня 9 грудня:

1) Др. В. Коцовський подав справозданє з праці д. Тараса Франка п. н. „Українсько-руське віршованє“. Постановлено її передати до другої рецензії д. Філ. Колессі. 2) Д. І. Кокорудз предложив статтю д. Я. Гординського п. н. „До біографії й характеристики Миколи Устияновича“. Ухвалено друкувати в „Записках“. 3) Вибрано новими дійсними членами секції і рішено предложити Виділови до затвердження: а) Філярета Колессу у Львові. б) Дра Зенона Кузеля в Чернівцях. в) Юліана Романчука у Львові. г) Федора Корша, проф. унів. в Москві.

Зміст статі д. Я. Гординського:

На основі педавно віднайденної віршованої автобіографії Миколи Устияновича із 1884 р. подає автор короткий перегляд важніших моментів із життя поета. Довше застановляє ся над геновою москвофільства Устияновича і доходить до висновку, що не внутрішнє переконанє, але радше важкі матеріальні обставини,

а ще більше інтриги впливової тоді москвофільської кліки, зломив характер Устияновича і казали йому кинути каменем на рідну мову. Головну, а таємну роль відіграв у цьому ділі — здається — Богдан Дідицький. Та чутливий Устиянович не витримав до кінця життя у москвофільському таборі, якого безідейність бачив зовсім ясно. Зворушений правдоподібно ювілеєм, що його святкували і народовці, в честь його довголітнього священства, він відвертається від москвофілів, хоч іще не пристає зовсім до народовців — про це свідчить і його автобіографія і дещо з його поезій у останніх часах його життя. До праці долучені матеріали, що кидують ярке світло передовсім на Устияновича і Дідицького.

VII засідання дня 23 грудня.

Др. Іл. Свенціцький пропонує працю п. н. „Похоронне голосіння і церковно-релігійна поезія“, яку ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці дра І. Свенціцького:

Елементи похоронного голосіння можна прослідити починаючи з найдавніших поем про Гільгамеша (асировавилонської), Магабрати (XI кн.) староіндійської і старогрецької Іліади. Голосіння тіляються на мужеські і женські, перші на більше загально-суспільній основі, другі на тіснішій особистого чуття. До особливої сили доходять мужеські голосіння в старожидівському письменстві, а то в псалмах Давида і пророків. У Єгиптян вони творять частину похоронного і поминального обряду (плач Ізиди і Нефтіс по Осірісі). Дальші елементи народ. голосіння знаходимо в надгробних написах, як дохристиянського, так і христ. світа. Християнство вносить у них певні зміни, відповідно початковим основам віри про позагробове життя духа і кару-нагороду за земські вчинки. З другої сторони воно творить протягом IV—IX віків цілий ряд похоронних пісень-молитов, що стають антитезою народному голосінню. Витворений з тих пісень обрядовий похоронний канон впливає стало — в духу христ. віри — і на надгробні написи і на само голосіння, особливо західнокатолицьке (франц., італ., кат.-слав.). Паралельно в каноні витворюється духовна пісня — плачі Богородиці, оперті цілковито на народних голосіннях (паралелізм молитивів) і духовна похоронна надгробна вірша (кат.-слав., Угорська

Русь, рос. Україна, великорус.). Взаїмна зв'язь тих мотивів є предметом самої студії.

ЗАСІДАННЯ МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНО- ЛІКАРСЬКОЇ СЕКЦІЇ.

IV зас. дня 17 вересня.

1) Др. Ів. Раковський зложив справозданє з антропологічної екскурсії по Брідщині, в часі якій зробив 111 антропометричних помірив і велике число фотографій. Референт знайшов на сій території доволі чистий український тип, без московських та монгольських домішок, із чистою українською мовою. Людність належить переважно до високих, чорнявих короткоголовців. 2) Той сам подав до відомости, що д. Волод. Занько відбув із припорушення фізіографічної комісії ентомологічну екскурсію по Поділю та по чорногорським пасмі Карпат і зібрав гарну колекцію хрущів, яку передав до музею Товариства. 3) Др. С. Рудницький зложив справозданє з екскурсії по подільським сточищу Дністра. Вона простягала ся на картах у лівій: Тисьмениця-Товмач, Ягольниця-Чернелиця, Бучач-Чортків, Заліщики-Мельниця-Окопи. Звертав увагу передовсім на ділювіальні рівнища старого Дністра і сконстатував, що вони простягають ся вздовж ріки поверх 20 кілометрів широкою половою і виходять на поверхню землі в численних місцях, незазначених доси на геологічних картах. Крім того реконструував давні меандри Дністра та його приток і досліджував давні напрями відпливу на наддністрянським поділю. 4) Затверджено вибір на членів фізіографічної комісії: Юліяна Левицького (Львів), Володимира Занька (Копичинці), Володимира Гериновича (Самбір).

V зас. дня 10 жовтня.

1) Др. В. Левицький предложив статю д. Ів. Верхратського п. н. „Виразня мінеральогічна“, яку ухвалено друкувати в Збірнику секції. 2) Делегат секції до Виділу повідомив, що предложив Виділови постуляти секції та що їх полагоджено прихильно.

Зміст статі д. І. Верхратського:

Виразня мінеральогічна. I. Видівня мінералів. II. Власности фізичні мінералів. Подані вирази односячі ся до видівні (морфології) і фізики мінералів. З видівні оброблена обширнійше кристальня (кристальографія). З поодиноких укладів подані і описані поединчі види кристалів і найважнійші зложені види т. є. сполуки (комбінації) видів поединчих.

VI зас. дня 26 падолиста.

1) Затверджено вибір на делегатів секції до бібліографічної комісії: дра Вол. Левицького і дра С. Рудницького. 2) Принято до відомости, що Виділ відступив одну кімнату на природописний відділ музея. 3) Полагоджено справу клішів для Збірника секції.

VII зас. дня 8 грудня.

1) Др. Вол. Левицький предложив працю дра Ю. Гірняка п. н. „Вплив температури на скорість декількох хемічних реакцій“, яку ухвалено друкувати в Збірнику секції. 2) Принято бібліографічний відділ для Збірника секції. 3) Поручено дру І. Раковському і дру С. Рудницькому, щоби уложили спис найпотрібніших видань із царини природописно-географічного українознавства і просили Виділ, щоби закупив ті книжки для бібліотеки.

Зміст статі дра Ю. Гірняка:

Автор змірив скорість (і сочинник температури) слідуючих реакцій в температурах 40° і 60° C.

Реакції мономолекулярні:

(розчинник:)

Етиловий йод	+ дво-метиль-аніліна:	$k_{40} = 0.000534$, $k_{60} =$ 0.002065 , $k_{50}/k_{40} = 1.995$
"	+ дво-етиль-аніліна:	$k_{50} = 0.00002715$, $k_{60} =$ 0.00004653 , "
"	+ хіноліна:	$k_{39.9} = 0.00276$, $k_{60.3} =$ 0.01479 , " 2.227
хіноліна	+ етиловий йод	$k_{39.85} = 0.0001803$, $k_{60.5} =$ 0.001213 " 2.511

крім того першу реакцію також в температурах 50° , 70° і 90° , а то: $k_{50} = 0.001066$, $k_{70} = 0.003841$, $k_{90} = 0.01198$.

Реакції бімолекулярні:

(в розчиннику CH_3OH)

$\text{C}_2\text{H}_5\text{I}$ + дво-метильо-пара-толюїдина:

$$k_{39.8} = 0.000252, k_{60.7} = 0.00136 \quad k_{40+10}/k_{40} = 2.24$$

„ + піридина:

$$k_{42.3} = 0.0000882, k_{60.4} = 0.000466 \quad „ \quad 2.51$$

„ + α -піколїна:

$$k_{39.9} = 0.0000125, k_{60.6} = 0.000112 \quad „ \quad 2.882$$

„ + хіноліна:

$$k_{42.25} = 0.00000766, k_{60} = 0.0000545 \quad „ \quad 3.019$$

„ + с-три-метильо-піридина:

$$k_{39.8} = 0.0000109, k_{60.9} = 0.0001302 \quad „ \quad 3.239$$

„ + α -нафто-хіноліна:

$$k_{39.9} = 0.00000507, k_{60.3} = 0.0000606 \quad „ \quad 3.372$$

Перше і друге зіставленя не потверджує погляду Г. Гальбава (а посередно і теорії М. Травца) на звязь між рядом і сочинником температури хемічної реакції. Автор не займає однак іще в тій справі власного становища.

В другій табелі автор видить позначки близшої звязи між сочинником температури і деяким угрупованем атомів в амінах.

Засідання комісій.

ЗАСІДАННЯ АРХЕОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

VI зас. дня 21 падолиста.

1) Проф. М. Грушевський подав до відомости, що в друку є три томи „Памяток“: а) Апокріфи, т. V, дра Ів. Франка. б) Вірші монаха Климентія, приготовані проф. В. Перетцом. в) Тренос, приготований проф. К. Студинським. Повідомляє також, що й другої серії видань комісії, „Жерел“, вповні приготовано вже до друку том дипломатичних матеріалів до часів В. Хмельницького, приладжений дром М. Кордубою і приготовлені збірки В. Герасимчука (Виговщина) і Ф. Голійчука (акти до діяльності Ф. Орлика). 2) Переведено дискусію над збіркою матеріалів до історії Ф. Орлика, предложеною д. Ф. Голійчуком.

VII зас. дня 27 грудня.

1) Вибрано членами комісії: Олександра Грушевського, Іларія Свєнцицького, Вячеслава Липинського. 2) Проф. М. Грушевський подав до відомости, що для „Жерел“ pripravляють до друку збірки матеріалів отєї члени: М. Грушевський, О. Грушевський, І. Джиджора, І. Крєвєцький, С. Томашівський. 3) Принято плян д. В. Липинського видати один том матеріалів до історії і становища шляхти до Хмельниччини і її участі в Хмельниччині та ухвалено кошти на копіюване дотичних актів. 4) Признано кредит на копіюване актів і кошти подорожі для членів: Ів. Джиджори і дра С. Томашівського. 5) Постановлено звернути ся до петербурської

Академії Наук із проською виробити дозвіл на вступ до російських архівів для д. Ів. Крипякевича і д. М. Кульчицького.

ЗАСІДАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ КОМІСІЇ.

IV зас. дня 28 падолиста.

1) Відчитано письмо Краєвого Союзу Ревізійного з запрошенням до участі в організаційнім комітеті для підготовки кооперативного конгресу в 1910 р. і вибрано до нього делегатом д. В. Панейка. 2) Обговорювано план другого тому органа комісії, до якого намічено ось які праці: а) М. Лозинський-В. Охримович, З виборчої статистики Галичини. б) М. Гехтер, До питання про культурно-економічну роль великого землеволодіння. в) В. Панейко, Рационалізм і реалізм в розуміню соціальних явищ. 3) Постановлено звернути ся до деяких членів із пригадкою надсилання праць до сього тому, бо інакше спізнить ся його вихід.

V зас. дня 27 грудня.

1) Проф. М. Грушевський предложив статі д. М. Гехтера: а) „До питання про культурно-економічну роль великого землеволодіння“, яку призначено до „Студій“ і б) „Із статистики України“, яку постановлено запропонувати авторови умістити в ЛНВістнику. 2) Д. Вол. Дорошенко підоймив ся владити реферат із книги Веселовського про земства. 3) Проф. М. Грушевський предложив проєкт видавництва: „Український народъ въ его прошломъ и настоящемъ“, в яким приобіцали взяти участь і опрацювати статистичний відділ отсі члени комісії: О. Русов — статистику російської України; В. Охримович — Галичини й Буковини; С. Томашівський — Угорської Руси.

ЗАСІДАННЯ ЕТНОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

IV зас. дня 9 грудня.

1) Принято до відомости справозданє д. М. Залізняка про предмети, закуплені для музею в російській Україні. 2) Поручено

д. М. Залізнякави уложили загальний план комплектування музею і на його підставі звернути ся до Виділу з просьбою, щоби призначив на сю ціль постійну річну квоту в своїм науковім бюджеті. 3) Д. Філ. Колесса подав до відомости, що д. Сластьон прислав знов 16 валків із мелодіями дум, які незабаром зачнуть далі друкувати ся. 4) Поручено д. В. Гнатюкови оголосити коротеньку відозву в газетах у справі записування народних пісень. 5) Постановлено надрукувати в „Хроніці“ квестіонар у справі записування похоронних обрядів та голосінь. 6) Принято до відомости стан друку видань комісії: а) Етногр. Збірник, т. XXVII вийшов уже з друку, а т. XXV кінчить ся; рукопис на XXVI т. відданий ще з початком падолиста до друку, але задля навалу праць у друкарні на разі не складаєть ся. б) Матеріяли до укр. етнольоґії, т. XI і XII кінчать ся вже друкувати і незабаром вийдуть.

ЗАСІДАННЯ ЯЗИКОВОЇ КОМІСІЇ.

I зас. дня 2 падолиста.

1) Вибрано предсідателем на се засіданє дра М. Пачовського, а секретарем д. М. Залізняка. 2) В. Гнатюк подав огляд історії комісії від її заснованя та поставив внесенє, щоби доповнити комісію новими членами та вибрати президію. Відповідно до того вибрано членами: В. Білецького, Вол. Дорошенка, дра Ф. Євина, М. Залізняка, дра Ів. Раковського, О. Роздольського, дра В. Щурата. До президії вибрано: Дра В. Щурата, головою; Ф. Колессу, заст. голови; Ів. Кревецького, секретарем. 3) Др. В. Щурат відчитав план роботи для язикової комісії, звертаючи головню увагу на близький ювілей уродин Т. Шевченка. Сей план з деякими змінами ухвалено надрукувати в „Хроніці“. 4) Постановлено в справі ювілею навязати також зносини із нашими закордонними ученими земляками.

II зас. дня 3 грудня.

1) Др. В. Щурат відчитав реферат, в яким звернув увагу на те, що саме належить угляднювати при словарній роботі. 2) Сло-

варні праці розібрали поміж себе отсі члени й співробітники: В. Дорошенко — словарь до писань Т. Шевченка; М. Баравик — до І. Котляревського; Я. Кульчицький — до Е. Гребінки і А. Метлинського; В. Тимочко і Д. Пацлавський — до Г. Квітки, С. Левицький — до П. Гулака-Артемовського.

ЗАСІДАННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

I зас. дня 21 падолиста.

1) Проф. М. Грушевський, як голова Товариства, отворивши засіданє, повідомив присутних про передвступні заходи над зорґанізованєм нової бібліографічної комісії. По переведеній дискусії, в якій промовляли заступники всіх секцій, вибрано в члени комісії: М. Возняка, В. Гнатюка, М. Грушевського, В. Доманицького, Д. Дорошенка, М. Залізняка, І. Кокорудза, Ф. Колессу, М. Комарова, Ів. Кревецького, І. Крип'якевича, З. Кузеля, Ів. Е. Левицького, Волод. Левицького, В. Перетца, Ів. Раковського, С. Рудницького, І. Свеніцького, М. Сумцова, В. Щурата. 2) До президії вибрано: Ів. Ем. Левицького, головою; дра Вол. Левицького і Ів. Кревецького, заступниками голови; М. Возняка, секретарем. 3) Постановлено видавати як орґан комісії нову серію п. н. Матеріали до української бібліографії, яких перший том буде містити частину „Галицько-руської бібліографії“ (за р. 1887—1889) Ів. Левицького.

II зас. дня 12 грудня.

1) Відчитано письмо члена дра З. Кузелі в справі його праці над українською бібліографією. 2) Затверджено такий титул для орґана комісії: „Матеріали для української бібліографії“. Перший том має займати Ів. Е. Левицького, Українська бібліографія Австро-Угорщини за рр. 1887—1900. Т. I, за рр. 1887—1889.

Справозданє з бібліотеки

за час від 1 вересня до 31 грудня 1909 р.

I. ВІДДІЛ КНИЖОК.

а) *Загально.* В часі від 1 вересня до 31 грудня 1909 р. вписано в картковий катальог 862 нових чисел (16.938—17.800) у 967 томах і випусках; нових періодиків і дальших томів дописано до давніших 1492. Разом вписано в катальог нових томів і випусків 1.459. У бібліотечну інвентарну книгу переписано 2.253 чисел (15.247—17.500).

До бібліотеки закуплено в тім часі: книгарською дорогою 178 творів у 244 томах і випусках + 16 укр. переп. карток (до збірки) за: 102.75 fr. + 296.69 рб. + 22.00 ш. + 403.93 кор. = 1.529.77 кор.¹⁾; антикварською й приватною — 103 тв. у 125 т. і в. + 2 рукоп. + 1 мапу за: 74.47 рб. + 8.30 ш. + 115.50 кор. = 314.80 кор. Разом: 281 тв. у 369 т. і в. + 16 укр. пер. к. + 2 рук. + 1 мапу за 1.844.57 кор.

З обміну з науковими інституціями й редакціями наукових видань бібліотека дістала 1338 т. в.; з обміну в інших бібліотеках й приватними особами — 1264 т. і в. + 20 рук. З дарів прибуло 811 т., в., бр. і дрібн. друків + 208 цісарських мані-

¹⁾ В тім передплата на журнали: Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik (Тібінген), Zentralblatt für Bibliothekswesen (Ляпек), Mitteilungen des österreichischen Vereins für Bibliothekswesen (Відень), Mitteilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien (Відень).

фестів, губ. розпорядків й ин. з рр. 1774—1851 + 210 укр. переп. карток + збірку з 2475 вирізків ілюстрацій з рос. часописий по укр. історії, етнографії й ин. + 1 мапа + збірку поодинок. №№ різних часописий.

Разом з купна, обміну й дарів: 4200 томів¹⁾, випусків, брошур, дрібних друків + 226 укр. переп. карток + 22 рукописий + 2 мапи + 2475 вирізків часоп. ілюстрацій на укр. теми + збірка поодиноких №№ різних (укр.) часописий.

Крім того приходило до бібліотеки 75 часописий (головно українських).

Дарували отсї інституції, видавництва й особи: 1) А. Андронович — 6 т. + 1 бр.; 2) В. Антонецький — 1 т.; 3) проф. Д. Н. Анучин (Москва) — 1 т.; 4) В. Барвінський — 1 т.; 5) др. В. Бачинський — 2 бр.; 6) К. Беднарський — 3 т.; 7) проф. Е. Бобров (Варшава) — 1 бр.; 8) В. Буряченко (Одеса) — 1 бр. + 10 чч. часоп.; 9) Вид. Спілка укр. Учит. — 1 т.; 10) М. Возняк — 1 бр.; 11) М. Гавришук — 1 т.; 12) І. Галан — 3 бр.; 13) В. Гнатюк — 1 т. + 7 бр.; 14) о. М. Гробельський — 12 т.; 15) проф. М. Грушевський — 1 бр.; 16) о. Й. Гроцький — 9 бр.; 17) О. Дерев'янка — 8 т. + 7 бр.; 18) Ів. Джиджора — 1 ч. час.; 19) В. Дорошенко — 1 т. + 2475 вирізків ілюстрацій з часоп. на укр. теми; 20) Д. Еварницький (Катеринослав) — 1 бр.; 21) др. А. Єнсєн (Штокгольм) — 2 т. + 2 бр.; 22) В. Яворський — 6 т.; 23) др. Ю. А. Яворський (Київ) — 2 бр.; 24) др. В. Янович — 4 т.; 25) В. Ярошенко — 1 бр.; 26) Б. Загайкевич — 30 т. + 2 бр. + 25 др. друк. + 208 ціс. ман., губерн. розпор. й ин. + 62 укр. переп. карт.; 27) Б. Заклинський

¹⁾ В тім між ин. такі стародруки: Апостол (Київ — 1630), Октоїх (Львів — 1630), Тріодь пістна (Київ — 1640), Тріодь цвітна (Львів — 1642), Литурґіаріон (Львів — 1702), Катавасія [деф.] (Львів — 1720), Требник (Почаїв — 1741), Тріодь цвітна (Львів — 1746), Ірмологіон (Львів — 1757), Требник (Львів — 1761), Біблія (Почаїв — 1798), X. A. Janiszewski, Kazanie w dzień poświęcenia na biskupstwo Piotra Bielańskiego (Львів — 1781), X. M. Idzellewicz, Mowa kaznodziejska... przy uroczystey konsekracyi.. A. Angielłowicza (Львів — 1796), X. J. Filipowicz, Kazanie na uroczystość. Wniebowz. Naysw. M. P. miane w cerkwi staupigialney Lwowskiej dn. 15 sierpnia 1781, X. J. Filipowicz, Kazanie w dzień uroczysty B. Jana z Dukli J. W. X. Piotrowi Bielańskiemu... przypisane (1788), B. Marcinkiewicz, Rym J. W. A. Angielłowiczowi, rektorowi seminarium ruskiego w dzień poświęcenia tegoż na biskupstwo przymyskie... ofiarowany (Львів — 1796) й ин.

— 14 бр. + 77 укр. переп. карт. + збірка дрібн. друків. 28) М. Залівняк — 3 бр.; 29) В. Зінченко (С-Петербург) — 3 бр. + 4 чч. часоп.; 30) о. М. Зубрицький — збірку поодиноких чч. різних укр. часописів; 31) Г. Жмурко — 13 чч. часоп.; 32) О. Іванчук — 14 бр.; 33) Я. Кваснюк — 4 т.; 34) В. Козловський — 1 т.; 35) А. Г. Кондра (Симферополь) — 18 т.; 36) Н. Р. Коцовський — 3 т.; 37) Ів. Кревецький — 1 т. + 5 бр.; 38) проф. А. Крипський (Москва) — 1 т.; 39) Тов. Кружок правників — 2 т.; 40) др. З. Кузеля — 2 бр.; 41) В. Левинський — 1 бр.; 42) В. Левицький-Лукич — 2 річн. часоп. „Руслан“; 43) М. Левицький (Радивилів) — 1 бр.; 44) о. Я. Лепкий — 1 бр.; 45) Ред. „Літ. Наук. Вістника“ — 12 т.; 46) С. Магалаєс — 2 т.; 47) В. Михайлович — 4 бр.; 48) М. Михалевич — 1 т.; 49) N. N. — 2 т. + 1 бр.; 50) О. Назарук — 1 бр.; 51) Ред. „Нашої Школи“ — 2 бр.; 52) о. Л. Несторович — 3 бр. + 1 мапа; 53) Ів. Німчук — 5 т.; 54) А. Новак (Вінніпег) — 1 бр.; 55) Тов. „Основа“ — 1 т. + 61 вип.; 56) П. М. Папченко (Ростов н. Д.) — 46 чч. укр. часоп.; 57) др. М. Пачовський — 2 бр.; 58) Ф. Попель — 23 укр. переп. карти; 59) В. Радзкевич — 8 т. + 42 бр. + 3 др. др.; 60) М. Росткович — 6 т.; 61) Руськ. Інститут для дівч. — 2 т.; 62) Тов. „Селянська Каса“ (Чернівці) — 1 т. + 50 бр.; 63) др. В. Старосольський — 305 т. і в. + 1 мапа + збірка часоп.; 64) Н. Стемпурський — 1 т.; 65) др. Іл. Свенціцький — 2 бр.; 66) М. Терлецький — 48 укр. переп. карт.; 67) Укр. Вид. Сп. — 2 т.; 68) Вид. „Унів. Бібліотека“ — 2 бр.; 69) Ю. М. Успенський — 1 т.; 70) о. К. Федорович — 1 т. + 12 др. др.; 71) др. Ів. Фравко — 10 т.; 72) П. Хабурський — 1 т. + збірка виборч. друк.; 73) Г. Хоткевич — 2 т.; 74) О. Чвалюк — 6 чч. часоп.; 75) др. І. Шишилович — 1 бр.; 76) В. Шухевич — 42 т. і бр.; 77) В. Щербаківський — 2 бр.; 78) др. В. Шурат — 1 бр.

До переплету віддано 5 стародруків. До дублетів відложено 370 т., бр. і в.

6) *Старі друки*. У відділі старих друків прибуло в часі, обнятім снм справозданєм, 23 нових чисел у 23 томах, а то: чужих 14 чч. у 14 тт., а українських 9 чч. у 9 тт. З кінцем грудня 1909 р. було отже: церковно-словянських й українсько-білоруських стародруків — 112; стародруків на чужих мовах — 237 у 275 томах. Разом відділ стародруків — 349 тв. у 387 тт.

II. ВІДДІЛ РУКОПИСІВ.

У часі від 1. IX — 31. XII, 1909 р. рукописний відділ збагатився такими новими набутками: з заміни — Богогласник; копія Епείди Ів. Котляревського (1-ша пол. XIX в.); з дарів — 1) А. Богусевич — „Protokół Najwyższych Rozkazów tak przez Przes. Cyrkularny Urząd jakoteż przez J. W. Konsystorz gr. kat. intymowanych przy Cerkwi S. Mikołaja w... (1784 — 1824); 2) В. Гнатюк — 1 рук. (нов.); 3) Б. Загайкевич — співаник з 1726 р. + 1 лист стрийської „Rady Narodowej“ з 1848 р.; 4) О. Іванчук — 3 збірники церк. проповідей (польською мовою) поч. XIX в.; 5) В. Левицький — Ірмологіон (XVII в.); 6) N. N. — 6 рук. (церк. метрики, протоколи, рахунки й ин. з рр. 1784—1860); 7) О. Пик — 1 рук.; 8) М. Росткович — 2 рук.; 9) др. В. Старосольський — частина паперів з часів сецесії укр. молодіжжя з львів. університету, рілних страйків 1902 р. й організації укр. студентства; 10) о. К. Федорович — співаник з рр. 1777—1832.

Всім Вп. жертводавцям Управа Бібліотеки складає щирю подяку.

В останніх місяцях 1909 р. переведено чи запроєктовано в бібліотеці декілька більших технічних робіт у напрямі уліпшення бібліотечного поміщення.

І так: прилучено до бібліотечного льокалю три нові кімнати, заняті до тепер під помешканє й магазини. Через те усунено на певний час один з найбільших браків нашої бібліотеки — брак місця, який так дуже давав відчувати себе при постійнім і досить скорім зрості нашої інституції. Тільки тепер стало можливим приступити до поділу бібліотеки на дальші спеціальні відділи (окремий відділ старих друків з'організовано вже в 1908 р.), а то: відділ періодиків, відділ мап, карт й ин., що переведено у всіх майже більших бібліотеках краю і заграниці. І до такого поділу пороблено вже вступні приготування — само остаточне з'організуване одначе згаданих відділів відложено з різних причин (головно з причини постановленої вже заміни деревляних підлог у бібліотечнім льокалі бетоново-асфальтовими) на 2-гу пол. 1910 р. Все-ж таки вже тепер призначено одну окрему кімнату на поміщенє відкинутих дублетів, яких дальше каталогізованє зачнеть ся в най-

ближній будучности, а також окрему кімнату на спеціальну технічну роботу бібліотеки.

Розширення бібліотечного льокалю зробило можливим перевести в житє нове важне удіпшенє в обслугованю публіки — безпосереднє полученє наукової робітні (яка містить ся у мезаніні) з властивим книгозбором (поміщенням у сутеринах) за помічю кручених залізних сходів. Результатом такого полученя є те, що публіка одержує замовлені книжки в дуже короткім часі — в багато коротшім, чим се було можливе перед тим, а значно коротшім, чим в інших місцевих бібліотеках.

Із запроєктованих тільки в сім часі й апробованих уже Виділом дальших більших технічних робіт у бібліотечнім льокалю, які одначе будуть переведені що йно в 1910 р., зазначимо: згадану вже заміну деревляних підлог у сутеринах бетоново-асфальтовими, заведене електричного освітлення й ин.

В часі від 1. IX. — 31. XII (з одномісячною перервою з причини технічних робіт) визначено з бібліотеки: до дому — 461 томів і випусків на 301 реверсів; до бібліотечної „Наукової робітні“ — 460 томів і випусків на 351 реверсів. Разом — 921 випусків томів і на 652 реверсів.

Управа Бібліотеки.

Дезідерати

Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка.

(Галицько-буковинсько-угорські видання з 1836—1850 рр.)¹⁾

Хто би з Вп. читачів мав який друк, вазначений у поданім виказі й хотів скомплетувати ним бібліотечну збірку, нехай пришле його (навіть на наш кошт) даром або за винагородою на адресу: *Бібліотека Наук. Товариства ім. Шевченка* (Львів, ул. Супінського, ч. 17).

1836 р.

162) (Зубрицький, Д.) — Nekrolog des Hochg... M. Harasiewicz... Wien; 163) Nabożeństwo różne... Przemyśl; 164) Nekrolog (М. Гарасевича). Dodatek nadzw. do n-ru 81 „Gazety Lw.” dn. 12 lipca 1836 r. Львів; 165) Падура, Т. — Do Niemna, Sonet Mickiewicza tłumaczył na ruskie (Rozmaitości, Львів, 1836); 166) Семаш, Ст. — Умиѣ народный съ нотами... переведеъ зъ нѣмѣцкаго... Львів; 167) Слеза на гробѣ... М. Гарасевича... Львів; 168) Schematismus un. Ven. Cleri Archidioec. metr. graeco-cat. leopoliensis... Leopoli; 169) Schematismus ven. Cleri Dioec. gr.-cat. Premisliensis... Перемишль; 170) Caes. R. Gymn. Buczacensis... iuventus... Львів; 171) Яхимович, Гр. — Abhandlungen über d. Regeln, nach welchen die Slaven des griech. R. den Ostertag berechnen. Львів.

¹⁾ Видання з рр. 1801—1835; див. Хроніка, ч. 38; також окремо — Desiderata Бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові. № 1.

1837 р.

172) Букварь славено-рускій. Львів; 173) М. Гарасевич — *Zawalów* (*Lwowianin*, 1837); 174) Голосъ радости въ день именинъ... М. Левѣцкого... Відень; 175) Добрянський, А. — *Gramatyka języka starosławiańskiego... Przemyśl*; 176) Левицький, Й. — *Gedicht, welches zu Ehren dem H... I. Snigurski... am Tage des Namenstages... niederlegte*. Перемишль; 177) — Стихъ во честь... І. Снѣгурскому... Льв.; 178) Орологіонъ... Льв.; 176) *Schematismus un. ven. Cleri Archid. gr.-cat. leopol.*, Льв.

1838 р.

180) Вагилевич, Ів. — *Huculové [Časopis českého Museum, XII R. Sw. IV. Прага]*; 181) *Rozhorecké geskyně [Časop. č. Mus. XII R. Sw. II]*; 182) Евангеліе... Льв.; 183) Звукъ радостотворнаго гласа... во праздникъ... тезоимениства... М. Левицкаго... Відень; 184) Зубрицький, Д. — О славяно-руськихъ типографіяхъ въ Галичині и Лодомеріи (*Журналъ Мин. Нар. Просв.* 1838. ч. XIX, С.-Петербург.); 185) Компаневич, В. — *Podhorce [Lwowianin, 1838]*; 186) Лаврівський, Ів. — *Elementarz ruskі. Перем.*; 187) Левицький, Й. — Стихъ во честь... М. Лѣвицкому... Перем.; 188) — *Bohynia [Rozmaitości, 1838]*; 189) — *Wiersz na cześć JW. J. Snigurskiego... Перем.*; 190) Ерлькевітъ Гетого... Перем.; 191) — Стихъ во честь... В. Поповичу... Перем.; 192) Лисинецький, С. О. — Возвръненіе страшилища... Відень; 193) Пѣснь радости съ пригоды поставленія... В. Поповича... на Еппа Мункачовской Еп... Льв.; 194) *Schematismus* (лѣв. гр.-кат. епарх.); 195) *Schematismus* (перем. гр.-кат. епарх.); 195) *Uwiedomienie literackie* [в справі передруку „Служебника“ з 1792 р.].

1839 р.

196) Вагилевич, Ів. — *Huculowé [Časopis česk. Museum. R. XIII, sv. 1]*; 197) Левицький, Й. — Звѣтъ Шіллера. Перем.; 198) Малиновський, М. — *Die Kirchen-Union der Ruthenen in Galizien [Augsburger Allg. Zeitung, 1839]*; 199) Молитвословъ... Въ Львовѣ; 200) Радостное привѣтаніе Его пѣс. кор. Выс... Францішка Карла во Львовѣ 1839; 201) *Schematis-*

mus Vener. Cleri Arch. metrop. gr. cat. leopoliensis... pro a. 1839 (Львів); 202) Schematismus v. cleri D. gr. cat. Premislensis (Перем.).

1840 р.

203) Вагилевич, Ів. — О upjrech a wídmach [Časop. česk. Museum. R. XIV, sw. III. 1840]; 204) Левицький Й. — Молитвословъ... Въ Перем.; 205) Лейтоургіконъ... В Перем.; 206) Лисенецький О. — Вѣнецъ благородной милости дп. 8 Ноемв. 1840... Відень; 207) Schematismus v. cleri Arch. metrop. gr. cat. leopol. [Львів]; 208) Schematismus v. cl. D. gr. cat. Premisl. (Перем.); 209) Чинъ божеств. літургії, Въ Перем.; 210) Яхимович Гр. — Kazania... Lwów; 211) Dziennik mód paryskich (Львів, 1840 — 6 польські вірші Ів. Вагилевича).

1841 р.

212) Вагилевич Ів. — Bojkowé... (Časop. česk. Museum. R. XV. sw. 1, 1841); 213) — Pogrzeb u Słowian [Biblioteka Warszawska, Варшава, 1841]; 214) Головацький Я. — Великая Хорватія или Галицко-Карпатская Русь [Москвитянинъ, Москва, 1841]; 215) — Cesta po halické a uherské Rusi [Časop. česk. Mus. R. XV, sw. II—III]; 216) Зубрицький Д. — Innocenty Kulczycki Metropolita (Rozmaitości. Львів, 1841); 217) — Kilka dni w Paryżu. Z podróznego dziennika profesora uniwersyteckiego Michała Pogodina w roku 1839 (Lwowianin, 1841); 218) — Ułamek z Kroniki miasta Lwowa 1405—1704 r. (Rozmaitości. Львів, 1841); 219) — Учебныя и литературныя заведенія во Львовѣ (Москвитянинъ. Москва, 1841, ч. III); 220) Ieremi Książę Wiśniowiecki. Pieśń ruska. (Lwowianin. Львів, 1841); 221) Компанієвич В. — Primus Truber i drukarnie sławiańskie (Pamiętki historyczne krajowe — вид. Л. Зелінські. Львів, 1841); 222) — Х. Szumlański Józef (Lwowianin, Льв. 1841); 223) Левицький Й. — Стихъ во честь Его Преосвященства Гр. Григорія Яхимовича... Lemberg; 224) Lewicki Mich. — пастирські листи з 10. III, 11. X і 1. XII 1841 р.; 225) Литвинович Сп. — Jubelruf der Lemberger gr. kath. Erzdiöcese; 226) Мох Р. Вдчно-радостный стихъ въ день... тезоименства... І. Свѣтурского... Льв.; 227) — Мотыль. Льв.; 228) Прокопчиц Е. — Pod jakim względem należy literaturę klasyczną t. j. gre-

cką i rzymską uważać? (Rozmaitości. Льв.); 229) Ritus et ceremoniae... (Льв.); 230) Ruska pieśń o Śmierci z wieku XVII [Lwowianin, 1841, ст. 61—62]; 231) Schematismus (львів. гр.-кат. архідієц. — pro anno 1841); 232) Schematismus (перем. гр.-кат. дієц. — а. 1841); 233) Трефологіонъ... Льв.; 234) Часословъ малый. Льв.; 235) Чувствія любви и благодаренія къ отечеству Буковинской Семинаріи питомцевъ на новый г. 1841; 236) Dziennik mój paryskich [Льв. 1841 — польські вірші Ів. Вагилевича].

1842 р.

237) Вагилевич Ів. — Medal ruski [Bibl. Ossolinskich, Льв., 1842, т. IV, ст. 174—175]; 238) Головацький Я. — Cesta po halické a uherské Rusi [Časopis česk. Museum. R. XVI, sw. 1]; 239) Зубрицький Д. — Relacya o zjeździe Króla Augusta III i Cara Piotra, 1701 г. [Rozmaitości. Льв., 1842]; 240) Шільбера Борба со смокомъ (пер. Й. Левицький). Перем.; 241) Літургія... Льв.; 242) Литвинович Сп. — Kazanie... Lwów; 243) Л. Ант. — Do Łuny (укр. вірш у Rozmaitościach, Льв.); 244) Молигвословъ рускій. Перем.; 245) Ode in diem Onomaseos.. Mich. Lewicki... Viennae; 246) Паславський Г. — Объявленіє Наукъ парохіяльныхъ...; 247) Prospekt. Portret JW. IKS. Jachimowicza...; 248) — Portret... Gierowskiego...; 249) Różne nabożeństwa.. Перем.; 250) Schematismus (льв. гр. кат. архідієц. pro a. 1842); 251) Schematismus (перем. гр. кат. дієц. А. 1842); 252) Uwiadomienie. Portret... Lewickiego, Metrop. Halickiego...

1843 р.

253) Азбука русская для наименьшихъ дѣтей...; 254) Вагилевич Ів. — Berda w Uryczu [Bibl. Ossolin. Льв. 1843, т. VI]; 255) — Drogi komunikacyjne starożytnej Rosyi [Bibl. Ossol. 1843, т. VII—VIII]; 256) Заклика Волкъ — Замѣчанія... на статью А. Бѣлѣвского: Первоначальная исторія Польши [Денница — Jutrzenka, Варшава, Виш. за цвітень, червень, серпень]; 257) Зубрицький Д. — Rubens, w III częściach [Rozmaitości, Льв. 1843]; 258) Катехізмъ малый. Льв.; 259) Каталогъ книгъ славено рускихъ въ Типографіи Инст. Ставроп... обрѣтающихся. Льв.; 260) Левицький Й. — Доля галицко-рускаго языка [Денница — Jutrzenka, Варшава, 1843. Виш. за март—цвітень]; 261)

Руководство ко рахункамъ для дѣтей...; 262) Левицький Мих. — *De matrim. Cathol. et Acath. emanavit...* Leopoli; 263) Обвѣщеніе апостольскаго посланія Е. Св. Григорія XVI... Перем.; 264) *Schematismus* (львів. гр. кат. архидієц. на 1843); 265) *Schematismus* (перем. гр. кат. дієц. на 1843).

1844 р.

266) Апостолы и Евангелія... Льв.; 267) Библийна гисторія ветхого завѣта. Перем.; 268) Блажевич Т. — *Theoret. prakt. Grammatik d. dako-roman. d. i. der mold. u. wallach. Sprache...* Lemberg; 269) Вагилевич Ів. — *Szeludywy Buniak* [Bibl. Ossolin. 1844. т. IX]; 270) *Wiersze J. Ehc... Mich. Lewickiemu...* Льв.; 271) *Euchologionъ...* Перем.; 272) Зубрицький Д. — *Książd Mathew [Rozmaitości, Льв. 1844]*; 273) — *Ułamki z kroniki miasta Lwowa [Rozmaitości, Льв. 1844]*; 274) Левицький Й. — *Азбука русская для найм. дѣтей...* Перем.; 275) — *Das Schicksal der galiz.-russischen Sprache und Literatur [Jahrbücher f. slav. Liter. Kunst u. Wissenschaft von J. P. Jordan. Leipzig, 1844. Н. 5—6]*; 276) — Шіллера Нурокъ або Водолазъ... Перем.; 277) Левицький Мих. — *Молитва о еже во сѣомъ соединенію...*; 278) Малиновський Мих. — *Слово на праздникъ Покрова...* Льв.; 279) *О оумиреніє церкви...* Перем.; 280) *Schematismus* (льв. гр. к. архидієц. на 1844); 281) *Schematismus* (пер. гр. к. дієц. на 1844).

1845 р.

282) Головацький І. — *Запросины до передилаты на першу часть: Вѣнок Русинам...*; 283) Зубрицький Д. — *Wiadomość o Reimskiej i Ostromirowskiej Biblii [Rozmaitości, Льв. 1845]*; 284) — *Критико-истор. повѣсть временныхъ лѣтъ Червонной или Галицкой Руси...* Москва; 285) Левицький В. — *Библийна исторія нов. завѣта...* Перем.; 286) Лодинський І. — *Projekt stopniowy zmiany stosunków włościan w Galicyi... We Lwowie*; 287) Лозинський Й. — *Bemerkungen über den Artikel: Das Schicksal d. galiz. russischen Sprache [Jahrbücher f. slav. Literatur, Kunst und Wissenschaft. Leipzig, 1845. Н. 4]*; 288) Прокочниц Е. — *Upomnienia Isokratesa do Demonika...* Stanisławów; 289) *Słowo pamiątce Wielm. Mikołaja Z Więsko-*

wic Napadiewicza... Льв.; 290) Schematismus (львів. гр. к. архидієц. 1845); 292) Ферлеєвич В. — Пѣсни съ нотами... Чернівці.

1846 р.

293) Гаврило Русин — Zustände d. Russinen in Galizien. Leipzig; 294) Левицький М. — Mich. Lewicki, divina miseratione... [паст. лист 14. III, 1846]; 295) Молитва заутренняя...; 296) Молитва оутренняя и вечерняя... Льв.; 296) Паславський Г. — Науки парохіяльныя. Ч. II. Перем.; 297) Стихъ во честь и залогъ всеблагодарств. любви Е. Пр. кюръ М. Левицкому...; 298) Schematismus (льв. гр. к. архидієц. 1846); 299) Schematismus (перем. гр. к. дієц. 1847).

1847 р.

300) Богумил із Ветлина — Łza poświęcona zwłokom J. Ehc... Jana Śnigurskiego...; 301) Возвѣщеніє (про виданє: Размышленія благовѣйна). Льв.; 302) Гласнопѣснецъ... Льв.; 303) Духнович А. — Corpus iuris canonici. Р. I—II. Льв.; 304) Каталогъ книгъ руско-славенскихъ при тип. Інст. Ставроп... Льв.; 305) Левицький В. — Библійная исторія ветхаго завѣта... Льв.; 306) Левицький Й. — Слеза посвященна памяти Е. Пр. І. Сяѣгурского... Перем.; 307) Левицький М. — M. Lewicki divina miseratione... (паст. лист 4. III, 1847); 308) — (паст. лист 11. X, 1847); 309) — (паст. лист 18. II, 1847); 310) Л. Теодор — Слеза надъ гробомъ І. Пр... І. Сяѣгурского...; 311) Лужецький А. — Слеза посвящена памяти... І. Сяѣгурского...; 312) Мигалич А. — Лѣствица къ блаженному животу... Будин; 313) Наука о оуправѣ тютюну для Галиціановъ... Відень; 314) Плачь на гробѣ Е. Пр... І. Сяѣгурского...; 315) Радостная пѣснь Русина Галичанина въ день св. Арх. Михаила...; 316) Семаш Ст. — Благовѣйна размышлянія... Льв.; 317) — Надгробное поема... І. Сяѣгурскому... Льв.; 318) Сяѣгурський І. — Бо-жією мил. Епископъ... (паст. лист 3. III, 1847); 319) Стихъ печальный блаж. памяти.. І. Сяѣгурского...; 320) Schematismus (льв. гр. к. архидієц. 1847); 321) Schematismus (перем. гр. к. дієц. 1847); 322) Товарницький В. — Praktyczny duszsta-gownik... W Przemyślu; 323) — Чинъ оутрени и вечерни... Перем.; 324) Умнѣ Благодѣтельными.

1848 р.

325) Adres Rusinów. Najjaśniejszy Pane! — Najjaśniejszy Panie!; 326) А. Л. — Piśń radosty [Вірш: Pryłytiła lastiwońka do naszoho sela...]; 327) An die Hohe Reichsversammlung. Die Hauptversammlung d. Ruthenen in Lemberg bittet Beilegung der vielen Grundentziehungsklagen das Geeignete anzuordnen. Lemberg.; 328) An die Russinen (Gedicht...). Lemberg; 329) Блонський В. — Den geistlichen Vätern des ruthenischen Volkes...; 330) Блонський К. — Подписка и предплата на руску книжку: Виргілієва Енеїда (Котляревського)...; 331) Б. Г. — Двѣ сестрицѣ Русь и Польща (вірш). Льв.; 332) Братчики (вірш: Чи бувавъ ти коли въ лѣсѣ?); 333) Братя Русины! Зъ рады головнои народнои рускои. Льв. 18 мая 1848; 334) Братя Русины! (з дн. 29 червня 1848); 335) Вагилевич Ів. — Dnewnyk Ruskij. Program. We Lwowi dn. 12 sierp. 1848; 336) Василевський І. — Kazania... W Krakowie; 337) Ваше Величество!; 338) В. Г. П. в Н. — Пчолы (вірш); 339) Widozwa Towarystwa bratej do myłych bratej selan, aby swoi grunta ne marnowały. Льв.; 340) Вселаскавший Пана! Въ Львовѣ 18 Марця 1848. — Wselaskawszuj Pane!; 341) Въ память Теофіля Кмѣтѣкевича... Льв.; 342) Вывозъ и провозъ оружія до Швайцаріи и до Гоеударствъ италіянскихъ запрѣщается. Львовъ 31 юлія 1848; 343) Ганкевич Ю. — Науки на недѣли цѣлого року. Перем.; 344) — Niektóre przygodne i swięteczne nauki... Stanisławów; 345) Geliebteste ruthenische Brüder! Lemberg am 19. Juni 1848; 346) Глосковський М. — Do bratej Rusyniw (вірш: Douho, douho ty w nedoly...; також у часоп. „Przyjacieli ludu“, Льв. 1848. № 14); 347) Гной душа въ господарствѣ... Відень; 348) Hohe Reichsversammlung! (Reklamation der Ruthenen in Galizien gegen Einwurf, als wenn sie blos eine polnische Fraktion wären). Льв.; 349) Горошкевич Ю. — Mowa na pierwszym publicznem posiedzeniu soboru ruskiego we Lwowie dn. 15 czerwca 1848; 350) Groźba orlika białego święto-jurskim maram. Odpowiedź Śtojurskich mar. Перем.; 351) Гроховальський Ж. — Dumka ruska [Tiażko, tiażko nam w czużyni!... [Kilka piosnek z poza krat Lwowa i Szpilberga. Lwów]; 352) Гушалевиц Ів. — Оголошення письма часового „Новини“. Льв.; 353) — Стихотворенія..; 354) Deutsche Brüder! [Allg. Stimme der Ruthenen in Galizien]; 355) Denkschrift d. ruth. Nation in Galizien...; 356)

Для заспокоєня. Зъ Рады Головної Рускои. Льв. 16 жовтня 1848;
 357) Dnewnyk Ruskij. Льв. № 1—9; 358) Do braci Rusinów!;
 359) Д. А. — Повѣсти зъ письма святого старого Завѣта. Перем.;
 360) До моихъ братьей люду Галицкого; 361) Do selskiego ludu!;
 362) Euere Majestät! [Адреса гал. Українців до цїс. Фердинанда І]. Am 16 Mai 1848; 363) Желдзяновський Б. — Do Nim-
 ciw na polskij zemły zrodzenych. Станіславів; 364) Запрошенє
 оученихъ рускихъ на зѣздъ до Львова; 365) Зрѣлище руское
 [Театр. афіш на Москаля Чарівника Котляревського — Перем.];
 366) І. Т. — Łyst do bratiw Rusyniów...; 367) Ueber die Aen-
 derung der Nationalität... Перем.; 368) И. Н. — Стихъ во честь
 Е. Іпр... М. Левицкому...; 369) Kapłani obrządku ruskiego do
 Rady obwodowej Sanockiej; 370) Каталогъ книгъ... (ставр. Інсти-
 туту у Львові); 371) Катехизмъ малый для оучилищъ народныхъ.
 Перем.; 372) К. І. — O zmianie narodowości pod względem na
 narodowość ruską; 373) Книжка для читанія для другої классы
 оучилищъ сельскихъ.. Відень; 374) Komedyo opera. Diwka na
 widdaniu, abo na myłowanie nema syłowanie; 375) Кочиндик
 Д. — Rusyn do Rusyniów [вірш: Czohoś Rusyn zażurywsia]
 Lwów; 376) Крушинський І. — Komedyja dziejów. Lwów;
 377) — Odpowiedź na protest niby kleru ruskiego dekanatu ku-
 likowskiego; 378) Do wsich! [вірш: O boroń hudiat woprośy];
 Льв.; 379) Левицький Й. — Руководство къ рахункамъ для
 дѣтей. Пер.; 380) Л. — Odpowiedź na artykuł o nieistnieniu
 Rusinów...; 381) Лозинський П. — Rede... (з нагоди всту-
 плення на престол Франц Йосифа І). Lemberg; 381) Rede.. (з на-
 годи побіди австр. армії в Італії). Lemb.; 383) — Слово въ часѣ
 задушного набоженьства за полеглихъ въ браны Італійскої року
 1848 Австр. воиновъ... Льв.; 384) — Слово въ часѣ торжеств.
 Службы Божой [з нагоди вступ. на престол Франц-Йосифа І]:
 385) Любавич А. — Jastrib i kury. Bajka. Льв.; 386) Мали-
 новський М. — Głos prawego Polaka do braci Polaków. Льв.;
 387) Rusin M. — Zgoda! 388) Mużi czestni i bratia; 389)
 Наука христїанская. Пер.; 390) Панкевич І. — Odezwa do
 Arystokratów. Перем.; 391) Pieśń o marach Święto-Jurskich...;
 392) Piśń narodowa [Daliż chłopci Ukrainy...]; 393) Подоляк
 з за кордону — Piśń o Wyszniowskim [Czy чуły wy lude dobri
 piśniu o swobodzie?]. Lwów; 394) Попель М. — Ohłaszenyje...
 do wsich Rusyniów wo Samborskoj radi na 25 (13) maja 1848 r.

Льв.; 395) Послѣдованіе доразного оуголовного судопроизводства въ случаяхъ измѣны противъ Выс. власти розвязується... Льв. 24. VII. 1848; 396) Поученіе. (в справі бандажів); 397) Програма въѣзду оученихъ рускыхъ...; 398) Projekt na zniszczenie Rusi zjednoczonej... Льв.; 399) Промова до подданныхъ при оголошеніи циркуляру и внесенію паньщины...; 400) Пѣснь на 3-го мая для люду. Льв.; 401) Rusyn z nad Zbrucza — Maty do syna [вірш] (Urządник prywatny. Льв. 1848, № 7); 402) Ruslan — Woskresenie [вірш]; 403) Селецький І. -- Окружное посланіе до Преп. Духовенства Епар. гр. к. Перем.; 404) Синовідський М. — Слово въ причины однесенои побѣды...; 405) С. Ц. — Na czest' bratej powernuwszych z newoli 2 bereznia 1848 [вірш]; 406) Sława Bohu! zaswytało (вірш); 407) Слово до Русинівъ (вірш: Обудѣтся руски дѣти!) Пер.; 408) Słowo jedno w celu wzajemnego porozumienia; 409) Созваніе на соборъ до окружного мѣста Стрия, въ день 3-го авг. 1848; 410) Стефан Русин — Rapanowie Polacy!; 411) Schematismus (Льв. гр. к. архидіец. на 1848 р.); 412) Schematismus (пер. гр. к. діец. на 1848 р.); 413) Тропаръ и кондакъ Богоявленію. Львів; 414) Uwagi nad rozprawą o „tak zwanych“ Rusinach... Пер.; 415) Оуставъ для оучрежденія Гвардіи народной [Стражи народной] въ Кесарствѣ Австріяцкомъ; 416) Fedko z nad Pełtwy — Rusin do Polaków. Льв.; 417) Хоми́ньський Й. — Odezwa. Льв.; — Słowo ku mojej obronie [в справі тарнівської різні 1846 р.] Льв.; 419) Циркуляръ ц. к. Галиційскои Губерніи о внесенію паньщины...; 420) Цибульський К. — Kołomyjka ruska; 421) — Ostatni słowa Teofyla Wyszniowskiego do myru hałyckiego pysani dnia 28 lipcia 1847 h...; 422) Шашкевич Гр. — Бесѣда подчасъ фестину народного руского въ Станиславовѣ дн. 30 мая 1848; 423) Szczucki B. — Widky sia wzięła szlachta, pany, pańszczyna i piddani. Льв.; 424) — Widomiść o początkach konstytucyi i kwitci czyli kokardi. Льв.; 425) — Opowistka dida lirnyka o wojackij służbi. Льв.; 426) — Rusin i Mazur. Dyalog. Льв.; 427) — Chrystos woskres! (вірш).

1849 р.

428) Айталевич І. — Козакъ и охотникъ. Перем.; 429) Букваръ рускій. Перем.; 430) Величковський Ю. — Стихи... Льв.; 431) Всеобщій Дневникъ земскихъ законѣвъ и правительства

для коронной области Галиціи и Володимеріи... [те саме по німецьки] Льв. Р. 1849. [ст IV+IV+LXXXII+LXXXII+CLXV+CCXVIII+254+254+104+104]; 432) Галичо-рускій Вѣстникъ. Льв. 1849. № 38; 433) Гимнъ австрійскій народный... Льв.; 434) Гимнъ австрійскій народный... Льв.; 434) Головацький Я. — Граматика руского языка. Ч. I—II. Льв.; 435) Домкович І. — Объявленіе [про видаванє часоп. „Сельская Рада“]; 436) Его Пр. Григ. Яхимовичу... въ нарочитый день тезоименства. Льв.; 437) Зрѣлище руское [афіш в театр. выстави в Перемишли дн. 14 січня 1849 р.]; 438) Зубрицький Д. — Лѣтопись львов. Ставропигіального братства [Журналъ Министерства Нар. Просв. С. Пет., 1849—50, ч. LXII, отд. II, ст. 1, 59, 131; LXVI, отд. II, ст. 60, 121; ч. LXVII, отд. II, ст. 1 й даль.]; 439) Зибликевич Д. — Rede (з нагоди побѣди австр. армії на Угорщині); 440) Изъясненіе громадского оустава въ дн. 17-го марта 1849-го р. Льв.; 441) *Classificatio iuventutis Gymnasii Buczacensis.. pro a. MDCCCLIX.* Льв.; 442) Колосевич І. — *Die ruthenische Frage in Galizien von A. Dąbcański... beleuchtet von I. Kołoso-wicz. Lemberg;* 443) Короткій типикъ или оуставъ пѣнія церковного. Перем.; 444) Ловинський Й. *Ueber den Artikel: Adresse der Bewohner Galiziens in zwei Provinzen (Slavische Central-Blätter. Leipzig, 1849, NN. 35—36);* 445) Молитвословець для мірскихъ людей. Перем.; 446) Молитвословець малый для дѣтей. Льв.; 447) Молитвословъ для мірскихъ людей. Перем.; 448) На-ставленіе къ оумочисленію для первой клясы школъ народныхъ. Вѣдень; 449) Наумович Ів. — Гриць Мазниця... Льв.; 450) Новины. Льв. 1849. №№ 1—26; 451) Общій законовъ державныхъ и правительства Вѣстникъ для цѣс. Австріи (те саме по німецьки). Відень, 1849. Ст. VII+VII+83+83; 452) Оголошенье передплаты на Вѣстникъ для Русинѣвъ австр. державы. Відень; 453) *Odozwa do bractwa sestr i sestryczok cerkownych...;* 454) Одозва до народа Русского. Зъ Русской Окружной Рады. Перем. дн. 17 березня 1849; 455) Озаркевич І. — *Komedyo-opera. Wesilie abo nad Cyhana Szmahayla nema rozumnijszoho.* Чернівці; 456) О поправкѣ опечатокъ въ Выс. патентѣ съ дн. 10-го Октоврія 1849 г. Льв.; 457) О оучрежденіи 25 новыхъ стипендій ручныхъ...; 458) О оучрежденіи двохъ заведеній научныхъ гор-лыхъ дѣлъ; 459) *Patriotische Samen-Körner von Fr. Drexel...;* 460) Попович А. — Краткая исторія ветхаго и новаго завѣта...

Будин; 461) Програмъ (часоп. „Галичо-рускій Вѣстникъ“); 462) Пропинський С. — Ода до нового Цѣсаря... Льв.; 463) Пѣсли на д. 3 (15) мая 1849. Льв.; 464) Пѣснь народная. Льв.; 465) Самоука Гриць — Оуваги критичныи надъ граматиковъ русковъ Іос. Левицкого; 466) С. Ст. — Пѣснь народная; 467) Слова изречены при торжествѣ дн. 3 мая 1849... Л. Трещакowski и П. Ловѣньский. Льв.; 468) Стѣхъ въ честь Е. Пр. куръ Мих. Левицкого... Льв.; 469) Schematismus (лѣв. гр. к архіієц. на 1849 р.); 470) Schematismus (перем. гр. к. дієц. на 1849 р.); 471) Vergleichung der cyrillischen Buchstaben mit den polnischen und deutschen. Льв.; 472) Яновський А. — Uiber den Gymnasialunterricht in Oesterreich mit besonderer Rücksicht auf Galizien... Lemb.

1850 р.

473) Aufruf. Der Hauptnational-Rath an die Bevölkerung Galiziens (8. II. 1850). Lemb.; 474) Богогласникъ... Льв.; 475) Білецький М. — Повѣсти благонравныи... Льв.; 476) Wezwanię. Narodowa Główna Rada do Narodu w Galicyi (8. II. 1850). We Lwowie; 477) Возваніє. Рада народна головна до народа Галицкого (8. II, 1850). Льв.; 478) Возникъ С. — Стихъ печальный Пр. и Вс. Якову Геровскому. . Льв.; 479) Всеобщій Дневникъ земскихъ законѣвъ и правительства для коронной области Галиціи... Льв. Р. 1850. Части I—XXVI (чч. 1—692) (ст. LXXXIII+LXXXIII+CXLI+CCXXVI+365+365); 480) Выказъ доходѣвъ и выдаткѣвъ Галицко-русской Матицѣ за часъ ѿ 1. червня 1848 до 13. марта 1850 года; 481) Вѣстникъ. Відень, 1840. № 1—136; 482) Галичо-рускій Вѣстникъ. Льв. 1850, № 7; 483) Гуркевич І. — Руско-нѣмецкіи розговоры и упражненія въ языцѣ. Льв.; 484) Гушалевиц І. — Слово о полку Игоря Святославича... Льв.; 485) Дешко А. — О Карпатской Руси (Кієвлянинъ, 1850. Кн. III); 486) Изображеніє св. Обители Креховскія; 487) Додатки до Перемышлянина; 488) Дуинович А. — Добродѣтель перевышаетъ богатство. Перем.; 489) Еи Цѣс. Высочеству Вс. Госпожи Архикнягини Софіи матери прапору русскихъ стрѣльцѣвъ... Відень; 490) Земскій правительственный Вѣстникъ для Королевства Оугорщины. I годъ, 1 и 2 половина. Будин, 1850; 491) Имя австрійскій народный...; 492) Catalogus Universi ven. cleri (перем. гр. к. дієц. на 1850 р.); 493) Квѣтка...

Он. Криницкому... Льв.; 494) Молитвословець для дѣтей. Льв.; 495) Молитвы оутренняя и вечерняя... Льв.; 496) Мудрыя изреченія, повѣсти и байки (вид. І. Гуркевич). Льв.; 497) Мѣсяцословъ... Льв.; 498) Наставленіе къ численію для другой и третьей классы оучилищъ. Відень; 499) Нодъ М. — Гласъ радости... Відень; 500) Общій законовъ державныхъ и правительства Вѣстникъ для цѣсарства Аустріи. Відень, 1850. Чч. 1—497; 501) Общій законовъ краевыхъ и правительства Вѣстникъ для кор. краю Буковины. Чернівці, 1850. Ст. 514—514; 502) Одозва до г. г. властителѣвъ домо́въ и жителей головного города Львова [зъ Магистрату к. голов. мѣста Львова дн. 15 падол. 1850]; 503) Озаркевич Ів. — Дары предковъ. Чернівці; 504) Перемышлянинъ. 1850; 505) Сборникъ пѣсней народныхъ. Перем.; 506) Сельская Рада. Льв. 1850. №№ 1—5; 507) Семеновичъ Й. — *Theses ex universa Theologia.. Vindobonae*; 508) Служеніе до службы Божія; 509) Соединенными силами. Відень; 510) Стихъ въ честь Е. Пр. М. Левицкого... Льв.; 511) Ступницкій Ів. — *Denary koronne XIV i XV wieku. Lwów*; 512) *Schematismus* (львів. гр. к. архидієц. на 1850 р.); 513) Тропари воскресны. Перем.; 514) Фолюсевич І. — *Wyjaśnienie różnicy między rossyjskim a małoruskim dyalektem, tudzież o pisowni.* Льв.; 515) Чинъ парастаса... Перем.; 516) Шашкевич М. — Читанка для малыхъ дѣтей... Льв.; 517) Яновський А. — Слово на заключительномъ засѣданію руского общества любителей нар. просвѣщенія... Льв.

Справозданє з Музея

за час від 1 вересня до 31 грудня 1909 р.

В сїм часї прийшли до Музея з першої української хліборобської вистави в Стрию такі річи :

Риза до спусканя дерева в горах (д. Ганущак, Перегінсько); зимова колиба лісових робітників (його-ж); літня колиба лісових робітників (його-ж); моделі сплавів (др. В. Чапельський, Перегінсько); модель церкви в Перегінську (його-ж); модель гуцульської хати (Остафій Лучка, Уторопи); модель хати в скільських горах (Петро Заяць, Сколе); модель жорен (Стефан Яворський, Крушельниця); таріль деревляний і дві ложки (Микола Стадник, Долпотів); ярмо на воли (Василь Тулопята, Сколе); пєбричок-близняк (Павло Бородайко, Усте Зелене); коновка (його ж); масниця (його-ж); модель подільської хати (тов. „Просвіта“, Львів); 2 трембіти (др. Є. Калитовський); цимбали (о. Волянський, Криворівня); 12 сопілок (його-ж); модель поливатниці (Олекса Білик, Комарно); постолі (Юрко Понятиник, Княздвір); пара постолів з волоками (Лєндук з Космача); 3 рушники (М. Волянська, Криворівня); скатерть (її-ж); рукавиці (її-ж); 4 нарукавці (Тимінська, Печеніжин); уставки (Паранька Вінтонович, Перевозець); модель ткацького вєрстату (Гуменчук, Яйківці); 2 моделі деревляних кератів (Стефан Чехів, Книгиниці); модель сушарні хмелю (Т. Стрільбицький, Збараж); модель ткацького вєрстату (Грабовенський, Долина); підкови (Ів. Форович, Сколе); острівка до роблення сїна (Інокентій Захарїїв, Дуліби); модель церкви (Володимир Федусевич, Львів);

колодач (Антін Монастирський, Жидачів); старий хрест з 1661 року (о. Михайло Бачинський, Ріпчиці); старий хрест з 1706 року (Його-ж); хрест роботи М. Шкрибляка (Його-ж); дзюбенка (Ол. Білецька, Печеніжів); моделі плугів (Інокентій Захаріїв, Дуліби); варстат до роблення герданів; 96 зразків мінералів і виробів з них; 41 зразків дерева різних порід; 6 деревляних люльок; деревляний ніж до розтипання паперу; 5 деревляних ложок; писанки (М. Волянська, (Криворівня); хлопячий капелюх солом'яний (Василь Костур, Стрільбиці). Майже всі речі відступлені Музеєви за дармо, і на сім місці складає Управа Музея свою щирю подяку всім пп. жертводавцям.

Куплено збірку начиня з Миколаєва над Дністром (25 предметів).

Куплено в Києві:

Старі образи гетьманів Самойловича, Полуботка і (правдоподібно) Юрася Хмельниченка, образ (можливо оригінал Шевченка), образ В. Г. Кричевського (Ярмарок в Полтаві); 10 килимів; 36 плахт; 86 картонів вишивок з Полтавщини; 4 рушники, 1 байбара; 4 жіночі сорочки; 9 церковних воздугів; 7 церковних наручників; 5 хусток; 1 рушник; 43 картони вишивок з Поділля; 1 спідниця; 11 гафтів шовком; 4 коряки; миска на паску велика; безмін; 2 миски; безмін залізний; безмін мідяний; 2 каганці; 1 миска; 1 коряк; 3 мідяні горнці; 11 деревляних тарілок; 2 сала; сільниця; 1 горщик; 1 деревляна бодня; 1 черепахе барильце; 1 черепаший баранець; 3 скляні медведики; 1 скляний фальос; 1 скляна бочілочка; 1 порошниця.

Закуплено через проф. Михайла Грушевського велику археологічну колекцію з околиць Овруча. Складається вона з таких річей: грузила з шіфера і глини (200 шт.); пряслиці (143); каміні до розтирання зерен (7); відбивачі і пуклеуси (44 шт.); сокири оббиті і політеровані (370 шт.); долота (40 шт.); ножі (21); молотки; тонко оброблені кремінні стрілки; 3 глиняні начиня.

Крім того закуплено збірку залізних сокир, вістр списів. Одержано люфу і шаблю з берестечківських піль від д. М. Левіцького.

Від д. Загайкевича одержано 2 звірячі зуби (Новосілка, пов. Підгайці, знайдені при копаню в 1906 р. разом з иншими старинностями), від Б. Заклинського — збірку народних хрестиків і збірку фотографій, від Г. Сиротюка — крем'яний ніж (Звенигород, пов. Бібрка, виорано в полі), від В. Левицького — 8 мідяних монет, від Ів. Кривецького — 1 мідяну бляшку і 4 мідяні монети, від В. Колісника — 188 старих крейцарів.

В часі до 1 січня всі набуті колекції розложено і впорядковано. Річи з стрийської вистави уміщено в великому покою на третім поверсі, археологічну колекцію і образи — в партері, в великій салі засідань, плахти, килими, вишивки й инші річи в окремій кімнаті в партері. Ця кімната ціла заповнена етнографією з лівобережної України.

Микола Залізник.

**Товариства й інституції, що приступили до обміну
виданнями.**

Київ. Редакція „Української Хати“.

München. Kgl. Akademie der Wissenschaften.

СПетербургъ. Св. Правительствующій Синодъ.

СПетербургъ. Правительствующій Сенатъ.

СПетербургъ. Редакція журналу „Вѣстникъ Европы“.

СПетербургъ. Русскій Музей Императора Александра III.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільольогії й етнографії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Річник XVIII. Рік 1909, кн. V. Т. ХСІ. Львів, 1909. Ст. 240, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому, ст. 3—4. — 2. Гетьманське гніздо. Урочища і перекази села Суботова, зібрані в рр. 1897—9, подав Марко Грушевський (з ілюстраціями), ст. 5—32. — 3. Галичина в другій половині XVIII ст. Огляд нових видань, подав Іван Кревецький, ст. 33—94. — 4. Хоценський співаник Левицьких, подав Володимир Гнатюк, ст. 95—125. — 5. Студії над галицько-українськими граматиками XIX в., написав Михайло Возняк, VIII—IX, ст. 126—150. — 6. Причинки до історії руського духовного семінаря у Львові від 1837—1851 рр., подав Юрій Кміт. — 7. Miscellanea: а) З руїн Галича, под. Й. Пеленський; б) Буквар Ос. Лозинського з 1838 р., под. М. Возняк; в) Відклик австрійського уряду за добровільними жертвами на війну, под. М. Зубрицький, ст. 159—166. — 8) Наукова хроніка: Огляд часописей за р. 1908 (докінченне), (реєстр обговорених часописей на с. 202), ст. 167—203. — 9. Бібліографія (рецензії та справоздання, зміст на с. 236), ст. 204—237. — 10. Оголошення, ст. 238—240.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільольогії й етнографії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М.

Грушевського. Річник XVIII. Рік 1909, кн. VI. Т. XCII. Львів, 1909. Ст. 254, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Передмова, ст. 1. — 2. Зміст тому, ст. 3—4. — 3. Портрет Мазепи, ст. 5—6. — 4. Шведсько-український союз 1708 р., написав Михайло Грушевський, ст. 7—20. — 5. Глухів і Лебедин (1708—1709), подав Олександр Грушевський, ст. 21—65. — 6. Із записок Каролінців про 1708/9 р., подав Стефан Томашівський, ст. 66—92. — 7. Орлик у Швеції, написав Альфред Єнсен, ст. 93—169. — 8. Родина Войнаровських в Швеції, написав Альфред Єнсен, ст. 170—193. — 9. Листи Петра Великого до Адама Сінявського, подав Стефан Томашівський, ст. 194—238. — 10. *Miscellanea*: а) Три листи Мазепи до Зигмунта Галецького, под. А. Єнсен; б) З доповіді австрійського посла Плейера в Москві 1708 і 1709, под. С. Томашівський; в) Мазепа й австрійська політика, под. С. Томашівський, ст. 239—245. — 11. До портрета Мазепи, подав М. Грушевський, ст. 246—248. — 12. Оголошення, ст. 249—254.

Матеріали до української етнології. Видає Етнографічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Том XI. У Львові, 1909. Ст. 32+140, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: Перша частина. 1. Михайло Зубрицький: Селянські будинки в Мшанці, Старосамбірського пов., ст. 1—22. — 2. Михайло Зубрицький: Ходаки, обув селян Старосамбірського і Турчанського повіта, ст. 23—29. — Друга частина. 1. Антін Онишук: Матеріали до гупульської демонології. Записані у Зелениці, надвірнянського повіта, 1907—1908, ст. 1—139.

Матеріали до української етнології. Видає Етнографічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Том XII. Гаївки. Зібрав Володимир Гнатюк. Мелодії схопив на фонограф О. Роздольський, списав Філ. Колесса. У Львові, 1909. Ст. 270+100, 8°. Ціна 5 кор. Зміст: Перша частина. Гаївки, передмова В. Гнатюка, ст. 1—15. — I. Двохорові гаївки, ст. 17—104. — II. Однохорові гаївки в іграх, ст. 105—145. — III. Однохорові гаївки без ігор. 1. Привіт весні, утіха в гаївки і знесення панщини, ст. 146—155. — 2. Жарти і дотинки, ст. 155—176. — 3. Любов, ст. 177—208. — 4. Родина й окруженє, ст. 208—227. — IV. Риндзівки, ст. 228—249. — *Hauptmotive der Osterlieder*, ст. 250—267. — Друга частина. Мелодії гаївок, ст. 1—74. — Про мелодії гаївок, стаття Ф. Колесси, ст. 73—87. — *Gruppierung der Osterlieder-Melodien*, von Ph. Kolessa, ст. 88—91. — Дру-

карські похибки й пропущення в другій частині, ст. 92. — Зміст, ст. 93—100.

Етнографічний Збірник. Видає Етнографічна Комісія Наукового Товариства імені Шевченка. Т. XXV. Етнографічні Матеріали в Угорській Русі. Зібрав Володимир Гнатюк. Т. IV. У Львові, 1909. Ст. XXII+248, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: Передне слово, ст. III—XXI. — I. Казки, ст. 3—180. — II. Легенди, ст. 183—190. III. Новелі, ст. 193—212. — IV. Історичні спомини, ст. 215—220. — Hauptmotive der Erzählungen, ст. 221—238. — Словарець місцевих виразів, ст. 239—245. — Зміст, ст. 247—248.

Матеріали до української бібліографії. Том I. Видає Бібліографічна Комісія Наукового Товариства імені Шевченка. Українська бібліографія Австро-Угорщини за роки 1887—1900. Уложив на підставі автопсій Ів. Ем. Левицький. Том I. Роки 1887—1889. У Львові, 1909. Ст. X+290.

Збірник математично-природописно-лікарської секції Наукового Товариства імені Шевченка. Том XIII. Під редакцією Ів. Верхратського і дра Вол. Левицького. У Львові, 1909. Ст. 230, 8°. Ціна 5 кор. Зміст: 1. Володимир Кучер, Основи електроніки, ст. 1—68. — 2. Др. Юліян Гірняк, Замітки до рівнянь моно- і бімолекулярної хемічної кінетики, ст. 1—29. — 3. Др. Юліян Гірняк, Вплив температури на скорість декількох хемічних реакцій, ст. 1—19. — 4. Іван Верхратський, Виразня мінеральогічна, ст. 1—64. — 5. Бібліографія, ст. 1—37.

Хроніка Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Р. 1909. Вип. III. Ч. 39. Справозданє за місяці: май-серпень. Львів, 1909. Ст. 52, 8°. Ціна 30 сот. Зміст: Загальні збори. — Засідання Виділу. — Засідання секцій. (Мих. Зубрицький — Селянські будинки в Мшанци. Антін Оніщук — Матеріали до гуцульської демонології. Філ. Колесса — Записи мельодій україн. народніх дум. — Листи В. Антоновича до А. Мйодушевського. Б. Бучинський — Студії в історії церковної унії. Ш. Місаялів лист. Др. А. Бнсен — Родина Войнаровських у Швеції. Мих. Зубрицький — Деканальні й парохіяльні бібліотеки перемиської єпарії. Ю. Гірняк — Замітки до монобімолекулярної хемічної кінетики). — Засідання комісій. — Участь Товариства в науковім музичнім конгресі у Відні. — Др. В. Щурат: Літературно наукові девідерати для ювілейного обходу сотих роковин уродження Тараса Шевченка. — Квестіонар у справі записування похоронних звичаїв і голосінь.

— Конкурс на заповоги в фонду А. Бончевського. — Справоздане з бібліотеки. — Справоздане з музею. — Товариства й інституції, що приступили до обміну виданнями. — Нові видання Товариства.

В І Д Б И Т К И.

Хоценський співаник Левицьких. Подав Володимир Гнатюк. (Відбитка з „Записок“, т. 91). Львів, 1909. Ст. 30, 8°. Ціна 60 сот.

Орлик у Швеції. Написав Альфред Єнсен. (Відбитка з „Записок“, т. 92). Львів, 1909. Ст. 76, 8°. Ціна 1·50 кор.

Родина Войнаровських в Швеції. Написав Альфред Єнсен. (Відбитка з „Записок“, т. 92). Львів, 1909. Ст. 24, 8°. Ціна 50 сот.

